

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 2.

V Ljubljani, dne 22. januarja 1910.

Letnik III.

Za nas.

Prišel je čas, da se zopet medseboj kaj pomenimo, kar se tiče naše organizacije, saj od zadnjega občnega zbora nismo nič o naših notranjih zadevah pisali.

Prva reč za nas je zdaj a v t o n o m i j a naših okrožji. Misli organizacije se morajo takorekoč v prvi vrsti sukati okoli tega. Težišče Orlo je zdaj v njegovih okrožjih; v njih se dá največ narediti. Okrožne seje naj se jako skrbno prirejajo in tvarina za sejo naj se že prej pripravi. Okrožja naj sestavijo zase in za svoje posamezne odseke poslovnik, saj ni rečeno, da bi moralo vse napraviti predsedstvo. Predsedstvo ima pregled o vsem delu, nasvetuje, popravlja, sprejema poročila in daje iniciativo za nove stvari — smejo pa dajati tako iniciativo tudi okrožja. Prav posebno so nam sledeče stvari na srcu:

1. Okrožja, prirejte tečaj! Časa ni več preveč, ta mesec, potem februar in marec. Dozdaj je priredilo tečaj kamniško okrožje 8. in 9. t. m. in kar je posebno treba poudariti, dva dni čisto z lastnimi močmi tako glede telovadbe kakor glede predavanja. Predaval je čestiti P. Guido Rant, telovadbo pa je vodil brat Štercin. Sicer pa pošlje Zveza vaditeljev na tečaje, kjerkoli jih bodo želeli, iz Ljubljane. Tvarina za predavanja naj se zelo skrbno določi, pravtako predavatelji, vpraša se naj za nasvet Zvezo, če treba. Tečaj za orlovsko okrožje se lahko združi s tečajem S. K. S. Z. ali pa s kmečkim tečajem, kakor jih zdaj po deželi prireja deželni odbor. Tečaj za mladeniče naj traja saj en cel dan. K predavanjem naj se pa povabijo vselej tudi matere in dekleta, naše velikodušne žene, ki so tako vnete za vse dobro. Tega nikar nikjer ne pozabite!

2. Pri okrožnih sejah naj se vsaka stvar obravnava temeljito, večkrat pa naj se vrši pomenek o splošnem stanju v okrožju tako v verskem kakor v nra-
nem in prosvetnem oziru, tako glede naših ljudi kakor nasprotnikov. Taka debata naj se vrši parlamentarno; predsednik jo mora skrbno, nepristransko in strogo voditi, zapisnikar pa vse zapisati. Vse, kar se v

okrožju godi važnega na kulturnem, gospodarskem in socialnem polju, mora okrožje imeti v evidenci. Niti približno se ne da slutiti, kako zelo bo to pospeševalo življenje v naši organizaciji, ako se splošno udomači. Na podlagi takih pomenkov se bodo dali tudi za »Mladost« od strani okrožja, oziroma kakšnega člana-odbornika, ki je peresa najbolj vaje, napisati članki, ki bodo podajali zanesljivo sliko razmer na Slovenskem in pa potreb in teženj ljudstva. Kakor posnemamo iz poročil, se skoro v vsakem odseku pridno prirejajo mladeniški večeri; zdaj je treba le iti bolj na široko, delati v velikem obsegu! In zato so poklicana okrožja s svojim tako obširnimi in maloomejenim delokrogom.

3. Polagajte veliko važnost na v z g o j o mladine. Mladeniče naj se navaja k mo-
žatosti, plemenitosti, odločnosti. Govoriti je treba z njimi tudi o kočljivih vprašanjih, kar se tiče občevanja z dekleti. Pri tem je treba predvsem pojasnjevati pomen telesnega in dušnega zdravja, podedljivost telesnih bolezni in dušnih napak, izkvarjenosti, nečistovanja. Učiti je treba fante spoštovanja do žene, viteštva v tem oziru, čistosti. Nikar se ne bojte naših mladeničev: govorite z njimi vse, kar more biti v telesni in dušni blagor in okrepljenje slovenskega ljudstva! Potem pa jih učite ljubezni do ljudstva. Učite jih, da je ljudstvo nekaj čudovitega in tajinstvenega, tisto naročje, ki nas je rodilo, ki vedno na nas vpliva, ki je neizmerno v svoji dobroti in hrani v sebi orjaške sile. Učite fante usmiljenja. Naj se ne razpase med našo mladino tisti mrzli moderni duh, ki zaničuje miloščino in vinar za berača, marveč se briga le za velike socialne naprave, za bolnice in zavarovalne postave itd., kar je vse dobro, a čisto v nasprotju z duhom krščanstva, če se pri tem pozabi na ljubezen, ki smo jo vsak za svojo osebo dolžni siromakom, starcem, slaboumnim, zanemarjenim otročičem. Slovenski fant, le rad dajaj revčku, če imaš in kolikor moreš dati — Bog je bil bolj vesel vdovice, ki je dala za tempelj dva vinarja kakor vseh farizejev, ki so zbirali fonde, pa zaničevali ljudstvo božje! Oh, če bi mogli še več

govoriti o ljudstvu in ljubezni do njega!, morebiti pridemo prihodnjič do tega.

4. Gojite vselej versko izobrazbo in pospešujte praktično krščanstvo! Naš čas rabi velikih mož, rabi izrednih delavcev, rabi apostolov. V verskem oziru treba fante tako ogreti, da bodo postali gorečnejši v pravem pomenu besede, ne bojazljivci, ne molčečnejši, ne tapke! Na eno pa moramo opozoriti: kakor moramo stremeti za tem, da postanejo vsi naši fantje molivci in nosivci božjih milosti, tako se moramo varovati jih siliti h kaki stvari, glede katere niso strogo obvezani! Prisiljena molitev in pobožnost ni veliko vredna. Potem pa tudi ne smemo pozabiti, da je naša organizacija šola za mladino in da od vseh članov ne moremo kar čez noč zahtevati, da bodo postali svetniki. Mi mladino pripravljamo za Boga, za to pa, da se nabožnost sama zase in posebi goji, za to so nabožne organizacije.

5. Preganjajte povsod zmote o naši organizaciji. Pri nekaterih je razširjeno mnenje in celo še v naših krogih, da je Orel samo organizacija za skakanje in zviranje — bral sem to še nedavno v nekem našem listu ali vsaj podobno. Za skakanje in zviranje so klovnji, pajaci in baletêze in imajo tudi tozadevne organizacije, mi smo pa izobraževalna organizacija v najširšem pomenu besede. Telesno izurbo gojimo za voljo duha. Telo treba iz višjih ozirov izobraževati, saj je največji umotvor na svetu in duša je od njega bistveno v vsem svojem delovanju odvisna. Brez zdravega telesa ni zdrave duše — pač je lahko včasih slaboten človek velikega uma, toda njegovi potomci gotovo tudi na duhu oslabijo, ker trajno nikoli ne prebiva zdrav duh v bolnem organizmu, in narod, v katerem se podeduje veliko telesnih bolezni, sporedno hira tudi umsko in nravno. Telo vadimo, da pripravljamo tla krepkim voljam in visokomisličim dušam v našem ljudstvu! V takih telesih pa bo tudi Duh Božji najrajši prebival. Telo prvega človeka je Bog upodobil po telesu svojega edinorojenega večnega Sina, ki ga je imel v mislih, ko je ustvaril človeka. Zato nismo mi, čeprav telovadci, organizacija samo za »zviranje«, ampak v prvi vrsti za umsko in nravno povzdigo slovenske mladine. V tem oziru se moremo prav z vsako drugo mladinsko organizacijo kosati. Tudi mi skušamo mladino peljati k Bogu — vsak dan je za to priča, vsaka stran »Mladosti«, vsak naš odsek in vsaka naša misel. Več ne rečem.

Izobrazba srca.

Zadnjič smo govorili o izobrazbi značaja in značajnosti. Značajan je tisti, ki se vztrajno in dosledno ravna po jasno spo-

znanih načelih. Zato mora, kdor hoče biti značaj, imeti v prvi vrsti prava načela in jih mora jasno spoznavati, da se pa po njih vztrajno ravna, mora izobraziti svojo voljo. Kar se tiče načel in kako jih je mogoče spoznati, kako se je treba vedno bolj umsko izobraževati in napredovati, to pove naša organizacija in skrbi za to sama: potom lista, mladeniških večerov in tečajev. Glavna je torej izobrazba volje, kajti tudi umsko se dá izobraževati le tisti, ki ima dobro voljo, po jasno spoznanih načelih pa se more ravnati le tisti, ki ima trdno voljo.

Praden pa moremo svojo voljo izobraziti in jo utrjevati, moramo izobraziti srce, to je: naša čustva, naša čutna teženja, naše nagone, skratka naše čustveno življenje. In zato je brezdvoma za vzgojo značaja poglavitna reč vzgoja srca! Brez plemenitega srca ni namreč ne prave umske prosvete, ne prave trdne volje. To vprašanje hočemo zdaj tu obravnavati in sicer na sledeč način:

1. Kaj je srce, oziroma čutno teženje?
2. Zakaj treba srce izobraževati?
3. Na kakšen način se srce izobražuje?

I.

Na dnu naše duše počivajo čudne, mogočne in časih temne sile — čustva, teženja, nagoni, strasti. Navadno si predstavljamo te sile na dnu srca, koder počivajo; če se jih mika in razdraži, pa planejo na dan, da srce vztrepeta in začne močno in hitro biti, kri pa valovi po žilah, otemni oči, omoti pamet in pordeči kožo. Razmišljati, kaj so čustva v resnici, ne kaže, tu se nam gre le za to, da spoznamo njihov pomen in važnost za življenje. Čustva in čutna teženja so prav na kratko povedano, najgloblja stran našega življenja, nekako središče naše nature. Našo naravo nekam vleče, nekaj polje na njenem dnu in jo kakor ladjo na gladini giblje, dviga in pogreza, nekaj nas vedno mika in nas nagiba na gotovo stran — to so čustva in čutna teženja. Brez njih, če bi sploh mogli izhajati, bi bilo življenje strašno prazno; bili bi kakor mrtvi stroji. Zdaj bi si človek nekaj izmislil, spoznal, da je prav, pa s svojo voljo izpeljal — čutil bi pa nič ne, nič ne prijetnega ne neprijetnega — kako pusto bi to bilo! Kakor pa smo zdaj ustvarjeni, zavzemajo čustva takorekoč največji prostor v naši duši. Vsako, tudi najmanjšo misel, spremljajo čustva, pravtako tudi vsako naše dejanje, storjeno po prosti volji. Tako toplo in prijetno je v srcu, če storiš dobro dejanje, ali pa če spočneš visoko misel, si navdušen in se čutiš povzdignjenega. Lepa misel rodi lepo čustvo, pa tudi lepo čustvo lepo misel — tako je vse v naši duši tesno skupaj spojeno. Zmisel za lepoto, čut za pravičnost, verska navdu-

šenost — to so vse čustva, in sicer čustva odločilnega pomena za vse naše življenje. Bili so svetniki, ki niso mogli trpeti greha kakor niso mogli trpeti grdobe na oblačilu, imeli so visokorazvit čut za dušno in telesno snažnost.

To so čustva. Iz čustev se sestavlja takozvani *temperament*. Temperament — to je človek, kakršen je po naravi, po svojem telesu in po svojih čutnih nagnjenjih in teženjih, kakor temelje na telesni posebnosti vsakogar in na temu odgovarjajočih prirojelih duševnih lastnostih in razpoloženju. Značaj je nekaj drugega. Značaj sicer sloni na temperamentu, na naravni prirojeni kakovosti naših telesnih in dušnih sil, nagnenj in stremljenj, je pa nekaj več, kakor smo že zadnjič razložili: značaj je namreč poleg temperamenta tudi še to, kar naredijo iz nas drugi in pa kar naredimo iz sebe sami potom samovzgoje. Temperament je, rekli bi, goli človek: kakor ga je mati rodila in kakršen v dnu svoje duše vedno ostane in daje smer osebi. Navadno pravijo, da razločujemo štiri vrste temperamentov: kolerika, sangvinika, melanholika in flegmatika. V resnici pa vsak človek združuje v sebi več temperamentov, samo da včasih eden večalimenj prevladuje.

Na kolerika zunanji miki močno vplivajo in on nanje tudi močno odgovarja. Je ostrega uma, temu odgovarjajoče domišljije in odločne, vztrajne volje. Kolerik je rojen vladar. Njegove senčne strani so: brezobzirnost, ponos, slavohlepnost. — Na sangvinika zunanji miki tudi močno vplivajo, hitro nanje odgovori, toda dolgo ne ostanejo v njem. Je rajši hitroumen kakor globokoumen, ima navadno bujno razvito domišljijo in čustva in je enako sprejemljiv tako za dobro kakor za slabo. Njegove slabe strani so: površnost, lahkoumnost, spremenljivost in nečimurnost. — Melanholik globoko misli in globoko čuti, je pa tako resen in sam vase zatopljen, da ne pride do tiste živahnosti kakor jo kaže kolerik. Senčne strani melanholika so: nezaupnost, neodločnost, nergavost, strah pred ljudmi. — Na flegmatika zunanji miki malo vplivajo in on tudi malo nanje odgovarja. Nima posebnih globokih čustev, misli počasi in se mu nikamor ne mudi. Je potrpežljiv in miroljuben, njegova slaba stran pa je, da je len in za nobeno rabo, kadar se gre za važnejšo stvar. Kakor rečeno, pa so v vsakem človeku vsi ti temperamenti močno mešani. K temu pride, da je veliko ljudi slaboumnih in izkvarjenih čustev, ker so dandanes dušne in živčne bolezni močno razširjene in podedovane.

Glavna reč pa so v našem čustvenem življenju *strasti*. To so posebno močna čustva, ki se nas polaste, kadar imamo pred seboj kakšno stvar, ki po njej težimo ali od

nje bežimo. Glavni strasti sta *ljubezen* in *sovraštvo*; okoli njiju se sučejo vse druge; iz ljubezni izvira hrepenenje, upanje in radost, iz sovraštva gjnus, jeza, obupnost in žalost.

II.

Te sile počivajo torej v nas kakor skriti ognjeni vrelci na dnu morja. Kar naenkrat izbruhnemo, nas pretresejo in našo dušo povzdignejo zdaj do zvezd, zdaj jo pogrezajo na dno brezdna. Katerikrat ljubimo in ne vemo zakaj, težimo in ne vemo prav, po čem, sovražimo in ne vemo čemu. Čustvom pomaga domišljija. Katerikrat bi človek rad dobro storil, volja se že pripravlja, da ukroti zle nagone, pa pride domišljija in greh naslika tako mično, da srce premaga voljo in jo zlomi kakor vihar bilko. Katerikrat pa nas čustva tudi nagibajo k dobremu, nas ogrejejo in navdušijo in nobena zares dobra stvar se ni naredila brez srčne vneme.

In prav to je vzrok, da srce, da svoja čustva izobrazujemo. Čustva in strasti so dobre, vir velikih reči, matere krepostnih dejanj, pa tudi zle, gnjezdlišča pregreh, izvor vse hudobije. In ravno glede tega sta med ljudmi dve hudi zmoti. Eni smatrajo strasti sploh za slabe, svetujejo mladeniču, naj v sebi ves ogenj zatre in naj postane brezčustven, mrzel, hladen, drugi pa imajo strasti za dobre in nagovarjajo mlade ljudi, naj se svojim čustvom slepo udajajo, češ, čustva so življenje in živeti je treba tako kakor pravi življenje.

To je čisto napačno. Čustva ne smejo v nas tako prevladati, da zmagajo nad razumom in voljo! Človek, ki je vdan zgolj svojim čustvom, strastem in nagonom, ima vedni boj v svojem srcu, nima nikdar miru in se muči. V tem boju pa podleže. Kakor hitro pa podleže, je izgubljen. Kajti strasti imajo to čudovito moč, da si zaslužijo tako razum kakor voljo. Razum kmalu ne vidi in ne pojmuje nobene druge reči kakor tiste, ki jih ima čustvo rado; človek začne misliti samo to in tako, kar in kakor strastem ugaja. Pravitako volja. Človek, ki dá gospodariti samo srcu, bo kmalu delal samo to, kar srcu prija. To pa končno ne bi bilo slabo, če ne bi nas srce k slabemu vleklo! Srce pa nas, če je samo sebi prepuščeno, vleče bolj k slabemu, rajši k nizkemu kakor k visokemu! Torej je zmotno in za človeka smrtnonevarno, da umrje na duši, ako pusti gospodstvo nad seboj samo čustvom.

Nič menj zmotno pa ni naziranje onih, ki hočejo, da bi človek zatrl v sebi vsa čustva, da bi umoril srce in njegov glás, da bi oledenel in se dal zgolj od uma in volje voditi, ne da bi kaj čutil ali čustva na pomoč klical. Gorje človeku, ki je brez vsake strasti! brez strasti sploh ni mogoč popoln človek! Strasti je treba napraviti pokorne

razumu in volji, potem nam bodo izborna služile. Brez njih je dobro dejanje skoro izključeno in človek, ki bi dobro delal, pa s hladnim razumom, brez ognja in ljubezni, bi bil le pol-človek. Saj nam je Jezus sam zapovedal Bogu služiti s srcem in z vsemi silami duše. Čustva so največja sila v naši duši — zakaj jih ne uporabljati za dobro stvar? In kdor hoče vedeti, kako treba čustva gojiti, naj pogleda našega Gospoda. Naš Gospod je imel najblažje, najbolj izobraženo srce na svetu: kdo je bil tako mil, ljubeznjiv in usmiljen kakor on, kdo pa tudi tako vnet, goreč in kipeč v silnih čustvih navdušenja za božjo čast in sovraštva do greha in gnjeva do nasprotnikov božjih kakor on? Ljubil je otroke kakor najboljša mati in črtil slepoto in zakrknjenost sovražnikov dobrega, kakor nihče od nas ne more.

III.

Zato: izobrazujte svoje srce!, potem šele boste mogli biti popolni značaji. Kako? vprašaj. Le par kratkih načel!

Poglavitno in temeljno je utrjevati voljo, da se zoperstavi srcu, kadar zahteva kaj napačnega. Ker pa je srce močno, ker mu pomagata domišljija in vse telo, se ne uda izlepa. Človek mora srce nekako prevarati, ga z zvijačo od zlega odvrniti in obrzdati. To se zgodi na več načinov.

1. Kadar ti domišljija pokaže kakšno mično, a slabo stvar, skušaj domišljijo opozoriti na drugo stvar, da prvo pozabi. Miče te n. pr. v gostilno, da tam srečaš dekle, ki ti hodi po glavi in te zapeljuje, da iščeš priložnost, da z njo prideš skupaj. Skušaj misliti na društvo, na društven večer, kako boš tam tovarišem kaj lepega, kar si recimo danes pravkar nekje bral, povedal. Ta reč bo tvojo domišljijo morebiti začela bolj mikati kakor sestanek z dekletom in rebulja. Pri tem pa pride v poštev druga važna reč,

2. treba je eno strast uporabiti zoper drugo. Sestanek z dekletom miče tvojo čutnost, skušaj zbuditi mesto te strasti drugo, recimo, upravičeno slavohlepje, v tem slučaju: da se boš pred fanti postavil, ko jim boš kaj predaval, da boš s tem kaj koristnega storil. Najbrž boš potem pregnal poltene misli.

3. Vzbučaj v sebi in neguj dobre strasti, dobre nagone, dobra teženja in navade! Vsak človek ima kakšno dobro čustvo. Ta ima zmisel za resnico in pravičnost, ta čut za spodobnost, ta globočutnost za vero, za pobožnost, ta ima neko naravno sovraštvo do grdih besed in sirovosti itd. Take dobre čustvene strani mora človek v sebi gojiti. So celo brezverci, ki si ohranijo poštenost, ker vplivajo nanje dobri nagoni in dobra teženja od nekdanj, ki jih njihovi brezbožni nagoni niso mogli v njih zadušiti.

Kolikobolj pa pomagajo vernemu človeku ali bi mu vsaj morali! Fant, če imaš že po naravi kaj finega, nežnega in plemenitega na sebi, varuj ta čustva in jih postavi potem v bojno vrsto zoper slaba, kadar pride skušnjavec!

4. Vadi se čestokrat v samopremagovanju! Odreči se večkrat kakšni samo na sebi nedolžni stvari, da se boš naučil premagovati se tudi, kadar te bo vlekel k slabemu! Tako telesnodušno samopremagovanje je zlasti mogoče pri pijači. Zdrži se od pijače, recimo, par dni na teden, pij jako malo, katerikrat bolj zgodaj kakor po navadi vstani, skleni n. pr. katerikrat, da boš tisti dan izredno ljubeznjiv in potrpežljiv, da se ne boš razjezil, katerikrat skleni, da boš cel dan kolikor mogoče malo govoril in podobno.

5. Krona za izobrazbo srca pa je mogočna ljubezen do Boga, do njegove Cerkve, do njegovih stvari, do njegovih zakramentov in do molitve, ki nas z njim združuje. Tako srce bo tudi Bog ljubil, ga varoval greha in kadar bo po nesreči in slabosti vanj padlo, ga zopet očistil in k sebi povzdignil. Gori za čast Boga, za zmago krščanske misli v vseh srcih, svojo domišljijo napolni z lepimi božjimi mislimi, da bo kakor cerkev pestro poslikana s podobami Gospoda in njegovih svetnikov, prise-gaj vsak dan v svojem srcu, da boš zvest in neumorno delaven za Kristovo kraljestvo na zemlji, pa boš plemenitega srca in izobraženih čustev in strasti tvoje duše bodo v službi krščanskih vzorov kakor kerubi, ki so stražili in molili skrinjo zaveze, v kateri so bile božje postave in nad katero je plaval duh Gospodov.

Predtelovadci.

Govorilo se je že mnogo o nalogah in dolžnostih vaditeljev v telovadni uri. Pono-vimo v glavnih potezah:

Predtelovadci naj telovadcem, zlasti novincem, predtelovadijo po potrebi tudi večkrat, da se telovadci vajam popolnoma privadijo. Morajo znati pomagati v vsakem slučaju; kjer pa je lahko mogoč padec ali kaka druga nesreča, morajo biti posebno pozorni in priročni, da zabranijo vsakršno nezgodo ali škodo. Tudi morajo biti toliko razumni, da sestavijo iz posameznih delov vajo, ki bo odgovarjala namenu in zmožnostim telovadcev. Pri nadzorovanju mlajših in šibkejših telovadcev se mora posebno ozirati na to, da ne gre za to, da bi dosegli pravo telovadsko zmožnost, pač pa za predpripravo, da pozneje bolj utrjeni lažje dosežejo telovadsko popolnost.

Delo predtelovadca po telovadni uri obsega zaznamovanje snovi, ki se je v tej uri obravnavala, in sicer v posebne v to do-

ločene knjižice, vrh tega pa se morajo navzoči telovadci zapisati v statistiko.

Kaj pa je statistika?

To je knjiga, v katero se zaznamujejo došli in izostali telovadci. Ta knjiga je vsakemu telovadnemu društvu potrebna in tudi velike važnosti. Kajti vsakomur je znano, da neredni obisk v telovadnih urah zelo otežkoči in dostikrat celo onemogoči vodstvo telovadnih vaj. Prav tako se pa zanemarjajo telesne koristi, katere se nudijo le rednemu in vztrajnemu telovadcu. Zato naj bo taka statistika vedno v redu, da dobimo vsak hip lahko pregled, kdo iz vrste svojih prostovoljno prevzetih dolžnosti kot telovadec ali pa celo kot predtelovadec v zadostni meri ne izpolnjuje. Je pa tudi dobra obramba proti pogostim zamudam. Statistika nas najbolj pouči, ali vlada v društvu in v vrsti pravi zmisel za telovadski red in telovadsko življenje. Kjer manjka statistike ali sploh kaj pisanega o obiskovanju telovadbe, o tistem društvu se upravičeno lahko trdi, da je društveno vodstvo slabo. Statistika je torej nekako redno pospeševanje telovadbe. Vpeljati je pa ni nič težko, saj tudi z nobenimi stroški ni združeno.

Predtelovadec mora tudi spoznavati zmožnosti vsakega posameznega telovadca v vrsti, da lahko razsodi, če je, oziroma kdaj je telovadec sposoben stopiti v višjo vrsto.

S tem pa naloge predtelovadca še niso končane, on mora tudi moralno vptivati na telovadce v vrsti. Kajti od predtelovadca, oziroma vaditelja ni odvisno samo vodstvo in skrb za telovadbo v vrsti, ampak on prevzema tudi odgovornost za duševno razpoloženje in veselost, ki vlada med člani njegove vrste. Vaditelj mora stremeti po tem, da doprinese v svojo vrsto veselje in ljubezen do telovadbe in skrbeti, da se to vedno živo ohrani. Poklican je, da ohrani in množi v vrsti telovadskega duha, da bo vsak telovadec prepričan o važnosti telovadbe.

Ako je predtelovadec svojim dolžnostim kos in prijazno in veselo občuje z vsemi, nastane med njim in njegovimi učenci telovadci trdna vez najljubeznivejšega prijateljstva.

Vsak predtelovadec naj bo svojim telovadcem tovarišem po lepem vedenju, prijaznosti, odločnosti in pred vsem v nravnem oziru za zgled. On ni telovadcem gospod, niti njih hlapec, pač pa jim stoji kot prijatelj in učitelj nasproti.

Pogosto se sliši mnenje, naj izvršujejo posel predtelovadcev le najzmožnejši telovadci. Temu pa ni tako, če tudi morajo predtelovadci brezpogojno razpolagati z gotovo mero telovadske zmožnosti. Toda predtelovadci naj ne bodo le umetniki v telovadbi, ki znajo veletiče, razne smrtne skoke

itd, ampak bodo naj kar je glavno, dovršeni šolski telovadci. Brezpogojno pa ni treba zahtevati, da bi bil predtelovadec tudi najboljši telovadec; zadostuje, če ga zmožnost v podučevanju in ugled pri telovadcih usposobita do vodstva telovadnih vaj.

Vsak predtelovadec prevzame veliko nalogo, za to skrbimo, da mu je ne otežujemo, kar se, žal, pogosto zgodi. Vzrok temu je zavist in nevoščljivost ali nespornost. Vsaka najmanjša napaka, ki jo zakrivi predtelovadec, se hitro z zlim namenom opazi in poveča, tako da nastane iz muhe slon. Marsikak nepoklicanec, ki sam ni zmožen se potruditi, da bi se povzpел do predtelovadca, se sam postavlja za kritika; mnogim predtelovadcem se vsled tega delo pristudi v škodo telovadnega odseka in celi organizaciji. Proti takim širokoustnežem — telovadci se taki ljudje sploh ne morejo imenovati — naj bi se postopalo z vso odločnostjo.

Pravi predtelovadec pa se tudi od takih slučajev v svojih dolžnostih ne bo dal ovirati. Kajti spomni naj se besedi: Služba predtelovadca je težak, časten posel, predtelovadba je delo, dolžnost, dobrota, umetnost in veselje.

A. I.

Idrija.

Idrija. Dne 9. prosinca smo imeli pri nas redni občni zbor, o katerem podajam v naslednjem kratko poročilo. Br. začasni predsednik Puc pozdravi vse brate telovadce, podporne člane in članice, se jim zahvali za obilno udeležbo ter otvori zbor. — Nato sledi poročilo tajnika: Odsek je štel začetkom leta 27 telovadcev ter 70 podpornih članov, koncem leta pa 33 telovadcev in 125 podpornih članov. Predavanja smo imeli v zimski sezoni redno vsak petek. Zahvaliti se imamo posebno za zelo zanimiva predavanja g. Andrej Plečniku, g. Josip Novaku ter g. Avguštin Šabecu. V pretečenem letu sta se udeležila dva telovadca mladeniškega tečaja v Ljubljani od 8. do 13. svečana ter dva telovadca drugotedenskega tečaja istotam od 15. do 21. listopada. Dalje je bil zastopan odsek pri Zvezni seji v Bohinju po enem, pri blagoslovljenju zastave žirovskega Orla polnoštevilno, pri javni telovadbi notranjskih odsekov v Vipavi po 20, pri okrožni javni telovadbi v Črnem vehu polnoštevilno, pri Zvezni javni telovadbi v Kamniku po 18 članih iz zastavo, pri otvoritvi Društvenega doma v Mirnu po treh, pri Zvezinem izletu na Brezje in Radovljico po treh ter pri Zvezinem občnem zboru po 9 članih. Skupnega svetega obhajila smo se udeležili 21. marca ter 12. decembra polnoštevilno. Odsekove prireditve: 3. prosinca telovadni nastop za podporne člane, 20. svečana predpustni večer, 20. maja veselica iz igre »Lumpacij vagabund« ter 12. septembra veselica iz igre »Nemški ne znajo«. Odbor je imel 46 sej ter izredni občni zbor. Za nabrani znesek 90 K 20 h v prid spomeniku rajnega brata Svetličiča se izreče vsem podpornim članom prisrčna hvala.

Sledi poročilo načelnika: V pretečenem letu smo imeli 70 telovadnih ur, telovadilo je 1299 telovadcev, torej 19 povprečno na uro. Statistika pa kaže le od meseca marca dalje. Odsek je nastopil pri javnih telovadbah sam 3. prosinca v Idriji, po 9 telovadcih, v Vipavi po 10, v Črnem vrhu po 23, v Kamniku po 9 in v Ljubljani po 2 telovadcih. — Poročilo vaditelja naraščaja: Udeležba pri telovadbi ni povoljna. Od naraščaja je odstopilo skoro

polovico članov, ker se je ustanovila dijaška telovadba. Nastopil je naraščaj samo v Črnem vrhu. Statistika kaže sledeče: telovadnih ur je bilo 56, telovadilo je 1258 telovadcev, torej povprečno 23 na uro. Sklene s tem, da bi bilo poročilo lahko povoljnije, če bi bila podlaga trdnejša. — Poročilo dijaške telovadbe: Pododsek šteje 14 telovadcev, ustanovil se je 2. vinotoka ter je pod upravo našega Orla. Telovadnih ur je bilo 11, pri katerih je telovadilo 152 telovadcev, povprečno 13 na uro. — Poročilo blagajnika: Dohodki 1456 K 49 h, stroški 1448 K 28 h, skupni promet 2904 K 77 h; v hranilnici je naloženih 290 K, v ročni blagajni pa 99 K 80 h, skupno imetje torej 389 K 80 h brez vrednosti telovadnega inventarja.

Nato sledi volitev odbora po listkih, pri kateri so bili izvoljeni: br. Karol Treven predsednik, br. Lavoslav Puc podpredsednik, br. Franc Lapajne tajnik, br. Vekoslav Flander namestnik, br. Ivan Čibej načelnik, br. Ivan Svetličič blagajnik, br. Karol Hrovat odbornik. — Glede slučajnosti: Predlaga se, naj se osnuje nekak potovalni fond, kateri naj podpira vaditelje, ako gredo vadit h kakemu tečaju, dalje naj se ustanovi telovadba starejših članov ter telovadba trgovskih vajencev. O vseh predlogih se razmotri pri odborovi seji. Dalje je sledila zanimiva debata, nakar brat predsednik zaključil zbor.

Vipava.

Vipava. Tretji letni občni zbor vipavskega Orla se je vršil dne 6. januarja v telovadnici. Br. predsednik ga otvori z bodrilnimi besedami na br. telovadce. Br. Silvester se br. predsedniku najprisrčneje zahvali in pozove brate, da požrtvovalnemu gospodu dekanu v znak hvaležnosti zakličejo trikrat živio! Brat predsednik pozove nato br. tajnika, da prečita zapisnik zadnjega občnega zbora. Se zgodi. Kratko, a zelo jedrnatu poda poročilo brat načelnik Kobal. Tudi njemu se br. predsednik iskreno zahvali in ga prosi, naj tudi v bodoče z enako vztrajnostjo dela za Orla. Nato poda br. Silvester tajniško poročilo. Iskreno ga veseli, da more podati tako veselo poročilo. Imeli smo skupaj 26 odborovih sej. Vseh skupaj je imel tajnik 22 točk, katere je obravnaval. Ne prepušča prostor, da bi omenjal naše delo v »Mladosti«, ker za naše brate se itak sestavi poročilo za prihodnji občni zbor. Iskreno se zahvali našim vrlim dekletom, katere nas vedno podpirajo, istotako hranilnici in posojilnici v Vipavi, ki nam je stala na strani. Nadalje se zahvali vsem bratom, ki so bili vedno dosledni sklepom, ko se je šlo za disciplino Orla. Konča svoje poročilo z navdušujočimi besedami na brate telovadce. Brat predsednik se zahvali bratu tajniku za njegovo požrtvovalno delo. Z največjim zanimanjem se sprejme blagajniško poročilo. Imeli smo 1939 kron prometa. Čistega dolga ima odsek 43 kron. To pa zato, ker mu je prišel nepričakovan račun. Računska pregledovalca sta našla blagajno v najlepšem redu. Tudi br. Prelcu, blagajniku, se zahvali br. predsednik. Preidemo do volitev. Omenim naj, da so se volitve vršile parlamentarno. Vsak član je dan prej dobil v to narejeno glasovnico, katero je sedaj oddal. Izvoljena volivna komisija je konstatirala, da je izvoljen sledeči odbor: predsednik Andrej Lavrič, podpredsednik Curk Anton, tajnik Silvester Ivan, blagajnik Prelc Ivan, Malneršič Fran, Šček Ivan, odbornika. Za načelnika Kobal Josip, podnačelnika Jež Anton. Brat tajnik izrazi veselje, da se je volitev na ta način lepo obnesla in pozivlja brate odbornike na resno, plodonosno delo v bodoče. Ustanovili smo tudi troben-taški zbor; za voditelja istega je br. Šček Ivan. Glede mnogih stvari tehnične vsebine se sklene, da jih bode obravnaval vaditeljski zbor; glede organizatoričnih pa predsedstvo v prvi seji. To namreč zato, ker traja občni zbor že dve uri in ker je bila napovedana ob sedmih javna telovadba. Br. Silvester nato obširno govori o naši organizaciji in o nasprotnikih. Občni zbor je trajal do šestih zvečer.

Po občnem zboru se je vršila javna telovadba ob pol osmih zvečer.

V najlepšem redu je prikorakalo 12 telovadcev v telovadnico pod vodstvom brata Kobala. Po kratkem obhodu so pripravljene za proste vaje. Vaje so se izvajale nove letošnje. Splošno so vaje težke, zato smo zadovoljni a tem nastopom, čeprav bi bilo želeli, da se vsi zanje temeljito pripravljajo. Naši telovadci odidejo. V najlepšem redu prikoraka dvanajst fantkov pod vodstvom br. Silvestra na telovadni prostor. Z največjim zanimanjem je občinstvo gledalo naše male fante. Izvajali so na štetje štiri vaje s praporci tako lepo, da ni bilo konca aplavza po vsaki vaji. Po kratkem rajalnem odhodu so odšli. Nato so nastopili zopet naši telovadci, devet na štivilu, pripravljene za orodno telovadbo. Najprvo nastopijo na drogu. Vaj niso izvajali posebno težkih, ali vse s skrbjo in precejšnjo eleganco. Nato pride še bradlja. Posebno se je odlikoval br. Premru. Ko smo končali vaje na bradlji, smo odšli. Zadovoljni so ljudje odšli domov. Na zdar!

Šturije. Od nas se že dolgo ni nič bralo v »Mladosti«, zato hočemo sedaj več povedati o našem delu. — Pripravljamo se na dve igri, prva je »Vaški skopuh«, druga je »Zamorec«. Pri telovadbi tudi dobro napredujemo. Brat župnik nam je naročil 14 instrumentov za tamburaški zbor. V petju in tamburanju nas podučuje organist K. Koušca. Sedaj lahko vidite, da ne spimo, marveč pridno delamo večer za večerom, in sicer v ponedeljek imamo predavanje, zraven ima tudi odbor sejo, v torek petje, v sredo telovadbo, v četrtek petje, petek telovadbo, v soboto petje, v nedeljo zjutraj vaje za igro, zvečer pa tamburanje. Naročili smo si 14 uniform. Pri odborovi seji smo sklenili, da gremo štirikrat v letu k skupnemu sv. obhajilu, in sicer v kroju. Naš odsek ima naročenih 14 »Mladosti«, med seboj smo sklenili, da kadar preberemo, damo brati tudi svojim prijateljem. S tem bomo razširili naš list. Prihodnjič kaj drugega. Na zdar!

Batuje-Selo. Dne 9. t. m. smo imeli občni zbor našega odseka. Najprej so podali svoja poročila tajnik, denarničar in načelnik, katere so brate Orli in navzoči društveni člani z zanimanjem poslušali. Predsednik je br. Fr. Plahuta, podpredsednik brat Ant. Kosovel in načelnik br. Ant. Vetrlih. Upamo, da bomo tudi v tem letu napredovali v telovadbi in izobrazbi. Na zdar!

Kamnik.

Mekinje. Naš telovadni odsek se pridno razvija in stalno napreduje. Nad 42 bratov se udeležuje pridno redne telovadbe, ki se vrši dvakrat v tednu, in sicer: v nedeljo popoldne za oddaljene, v ponedeljek zvečer za bližnje. Odsek si je nabavil bradljo in drog. Pri kamniškem mladeniškem tečaju je bil naš odsek najbolj častno zastopan. Na »Mladost« je naročenih 17. Dne 30. prosinca, ob 3. uri popoldne bo predaval pri nas predsednik Orlov, g. dr. Lavro Pogačnik. K temu predavanju vabimo tudi sosednje brate tovariše. Pri pripravah za novi »Društveni dom« stoje v prvih vrstah naši čili Orli. Napravljajo in vozijo pesek, sekajo in spravljajo les, vozijo opeko; z betonom so zalili že tudi temelje nove zgradbe, ker je bilo vreme toplo. Z vnemo nam pomaga naš cenjeni brat Aleš Podjed iz Tunic, pač eden najbolj navdušenih članov našega odseka. Le vrlo naprej za probujo našega naroda in spas naše mladine!

Mengeš. Morda bodo čitatelji »Mladosti« mislili, da smo mengiški Orli šli na zimo v druge gorkejšje kraje, ker se res že precej časa nismo nič oglasili. Pred dvema mesecema smo izgubili neumornega delavca v naši mladeniški organizaciji, namreč dr. podpredsednika Antona Mrkuna; šel je na novo službo kot župnik na Homec, samo pol ure od Mengeša. Bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala za ves trud, ki ni bil majhen s tolikimi društvi, kolikor jih imamo tukaj. Bog mu daj obilo blagoslova v novi službi! Na zdar! Ker pa so skoro vsi današnji gospodje vneti in radi delajo pri mla-

deniških društvih, posebno pri Orlih, zato smo tudi mi pri seji 29. decembra l. l. izvolili novega g. kaplana Kajdiža za podpredsednika našemu Orlu. Veseli nas, ker smo dobili v tem gospodu vrlega brata, ki bode gotovo delal po svojih močeh, da se bo naš Orel dvigal višje in višje ter vzel pod svoja krila še mladeniče, ki še bolj od daleč gledajo našo telovadno organizacijo. Pristrčni Na zdar! kličemo tudi novemu bratu.

Dne 8. in 9. januarja t. l. se je udeležilo pet naših telovadcev mladeniškega dvadnevnega tečaja za telovadbo in javne telovadbe v Kamniškem domu. Tečaj je bil prirejen posebno za nekatere mlajše odseke kamniškega okrožja. Telovadimo po navadi. Po jesenskem štirinajst dnevnem mladeniškem tečaju se je prineslo v odsek marsikaj novega in koristnega; kljub temu pa je želeti več discipline in točnosti pri telovadbi. — V četrtek, 13. januarja, so bili tu v Mengšu slušateljki Zadrudne šole iz Ljubljane; ob tej priliki so si tudi ogledali poleg drugega našo telovadnico, o kateri so se prav pohvalno izrazili.

Št. Vid.

Šmartno pod Šmarno goro. Zopet se oglašamo, da ne boste mislili, dragi bratje po širni slovenski domovini, da šmartinski Orel ne živi več. Zato poročilo: Dne 8. decembra smo skupno pristopili k mizi Gospodovi. Na praznik sv. Štefana smo priredili božičnico z govorom, petjem, deklamacijami in igro »Na betlehemskih poljanah«. In se je prav dobro obnesla. Sedaj se pripravljamo zopet za dve igri, ki jih priredimo na pustno nedeljo. — Sedaj pa nekoliko o tehnični izobrazbi. Telovadimo trikrat na teden, v sredo in petek člani, v nedeljo popoldne pa naraščaj in potem vaditeljski zbor. Vaditeljski zbor ima vsakih štirinajst dni sejo. Pri zadnji seji se je sklenilo, da se bomo učili tudi sabljaških vaj. Tako delamo in po tej poti hočemo iti naprej, brez ozira na desno ali levo. Na zdar!

Ježica. V nedeljo, dne 16. t. m., se je zbral precejšen del posavskih mladeničev k sestanku, pri katerem je vrlo zanimivo predaval brat Terseglav iz Ljubljane. Predvsem je navzočim fantom priporočal odkritosrčnost, vernost in narodnost, katere načela naj bi imel zaveden slovenski mladenič vedno pred svojo dušo zapisana. Lepe besede govornikove si ohranimo v najlepšem spominu. Fantje Orli pridno delujejo pri izobraževalnem delu posavskega in so skoro glavni činitelji tukajšnje društvene organizacije. Orel složno z Marijino družbo je napravil že marsikatero prijetno urico našemu ukaželjnemu in ravednemu ljudstvu. Za predpustne dni se uči igro. Da bo večji uspeh, nas krepko podpira in marljivo vadi naš rojak veleč. g. dr. Merhar, kateri je že itak duša vsej posavskej društveni organizaciji. Vedno bližje se Orel dviga proti vrhovom sinjih kamniških planin, katere se tako lepo dvigajo nad njegovimi peroti. Sploh pa je na Posavju letos neko zelo živahno društveno vrvenje, kojega posledica bo Posavski društveni dom, v katerem bo tudi Orel našel svoje varno zavetišče.

Selca. Dne 26. decembra lanskega leta se je vršil v društvenih prostorih občni bor izobraževalnega društva, obenem pa tudi občni zbor Orla. Izvoljeni so predsednik J. Kepec, podpredsednik J. Rant, tajnik Fr. Krištof, blagajnik J. Megušar. Odborniki: Fr. Gartner, Fr. Demšar, J. Demšar. Mat. Šolar. Načelnik J. Megušar, podnačelnik Fr. Demšar. Drog, blazine in druge potrebščine so stale 326 K 62 vin., dohodki od igre »Divji lovec« 237 K 23 vin., podporni člani 84 K, primanjkljaj 5 K 33 v.

V nedeljo, dne 9. januarja, smo imeli Orli po dokončanih prostih vajah sestanek, na katerem nam je predsednik prebral pravila in nam povedal tudi, kako se mora Orel obnašati zunaj med ljudstvom. Sklenilo se je tudi, da bodemo imel vsak mesec po dva taka sestanka. Nadalje smo tudi določili, da

začnemo telovaditi tudi ob delavnikih, in sicer vsak četrtek zvečer. To smo morali tako urediti, ker je v Domu v društvenih prostorih skoro vsako nedeljo kaka prireditev ali kakšna »andoht«, kakor nasprotniki imenujejo naše prireditve. Res je tako! Na Štefanovo občni zbor, na novo leto igra dr. Krekov »Turški križ«, katera se je prvič predstavljala in se izborna obnesla. V nedeljo se je ponavljala, na Treh kraljev božičnica, in tako naprej in še in še, »andoht« na »andoht«. Zakaj pa takšen strah pred temi »andohtmi«? Nasprotniki se menda že pritožujejo, zakaj samo tisti kaj velja, ki hodi v Dom. O joj, joj, kako je to hudo! Vrhu tega pa se naše moči učijo tudi, kako se poje mizerere liberalizmu. Prvi mizerere je bil na Miklavžev večer, drugi kmalu pride, v tretje pa rado gre, in tako se zna zgoditi, da bodo vsi, ki hodijo v Dom, enkrat zapeli skupno mizerere in tedaj bode selški liberalizem na vekomaj amen. Na zdar!

Šmartno pri Litiji. Po dolgem času zopet enkrat! Kako so pač doli zaspani, si misli marsikateri. Toda mi tiho delamo in sedaj se oglašamo, ker imamo priliko podati lep račun svojega dela. Naš septemberski mladeniški sestanek je rodil obilo dobrih sadov. Ni le ločil duhov in prebudil zaspane, ampak zanetil pri naših močeh in fantih strankarsko zavest, priboril nam popolno zmago pri občinskih volitvah ter zelo pomnožil orlovsko četo, tako da šteje danes naš odsek že 82 članov.

Na dan farnega patrona smo imeli večno česčenje in ob isti priliki smo skupno pristopili k sv. obhajilu. Lica starišev so žarela veselja ob pogledu na svoje čvrste sinove, videč jih v kroju iskati pri Zveličarju moči za vzvišeno vsestransko mladeniško delo. Tudi smo opravljali isti dan pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom vsako uro menjajočo se častno stražo.

Tudi letos je imel naš odsek na zveznem tečaju enega brata celih štirinajst dni. Prišel je dobro izvežban in navdušen domu za daljnje delo. Naj ob tej priliki izrazimo Zvezi zaupanje in popolno svojo zadovoljnost, kar se tiče njenih izvrstnih tečajev. Le še več takih, bomo vedno zastopani po svoji moči.

Dne 19. grudna smo imeli izreden občni zbor, na katerem smo si izpolnili odsekov poslovnik in sestavili telovadni red. Na sv. Štefana dan pa smo imeli tretji redni občni zbor in volitev novega odbora. Prišel je takrat k nam predavati brat zvezni načelnik, in nam je v kratkih in jedrnatih besedah pojasnil pomen in korist telovadbe za kmečke fante, ker le-ta vzbuja versko zavest, vedri duha, blaži srca ter neti junaštvo, medsebojno ljubezen, rodoljubje in požrtvovalnost. Zanimiva so bila nato razna poročila. Iz načelnikovega poročila smo zvedeli, da je imel odsek v pretečenem letu 70krat telovadbo, katere se je udeležilo nad 900 bratov. Tudi voditelj naraščaja nas je razveselil s svojimi podatki; saj je naraščaj 80krat telovadil in udeležencev je bilo do 1200. Volitev se je vršila v smislu poslovnika tajno. Predsednikom je bil izvoljen brat Fr. Ilovar, br. Oroslav Bric pa za podpredsednika. Tajnik br. J. Pogačar in br. Rus Ivan njegov namestnik. Za blagajnika smo si izbrali br. Ernesta Drčar in br. Jožefa Starman ml. pa njegovim namestnikom. Odslej pa nam bodeta načeljevala br. Anton Širok in br. M. Perme kot načelnik, oziroma podnačelnik. Tudi zastavonošo in njegovoga namestnika ter dva pregledovalca računov smo si že ob tej priliki izvolili.

In sedaj v novem letu napenjamo vse svoje moči. Ker je število rednih telovadcev (52) preveliko za našo majhno dvorano, smo bili prisiljeni vpeljati vsakdnevno telovadbo ter razdeliti telovadce v dvojice dolinskih skupin. Ob ponedeljskih zvečer se uri poleg tega skupina sabljačev, v četrkih pa je še telovadba starejših (jih je okrog 20). Vsak petek zvečer imamo predavanje in se vadimo v govorniškem nastopu in se urimo vsi skupno v redovnih vajah. Proizvajati smo pričeli nove proste vaje. V nedeljah od 8. do 10. ure je telovadba bliž-

njih bratov, od 11. do pol dveh popoldne pa telovadijo oni bratje, ki čakajo popoldanskega opravila. Po litanijah urimo novince in telovadi vaditeljski zbor. Naraščaj pa imamo razdeljen v ljudskošolski in deški, ki telovadita vsak torek in četrtek popoldne od dveh do šestih zaporedoma. Tak je torej naš nov telovadni red. Objavljamo ga, ker menimo, da bo primeren za marsikateri bratski odsek.

Med našimi brati se vedno bolj izražajo želje po ustanovitvi šmartenskega okrožja. No, odbor je že storil za to korake. Sploh pa vedno bolj živahnější postajamo in naše mišice ter dušne moči se bodo mogle šele primerno razvijati, ko si do jeseni sezidamo novi žeželjeni Dom, za katerega smo že pridno začeli s pripravami. Vsi ljudje se za nas zavzemajo, zlasti pa naše vrle mladenke, ki kar trumoma pristopajo kot podporne članice in svoje orlovsko navdušenje kažejo z na prsih pripetimi znaki. — Pa dosti za danes. Vsem bratskim odsekom naš krepki: Na zdar!

Radeče. Naš Orel je priredil na praznik sv. Štefana lepo božičnico. Igrri »V božični noči« in »Dva prepirljiva soseda« ste tako lepo izpadli, da smo ju morali ponavljati. Lepa hvala bratom Orlom v Trbovljah, ki so nam šli pri tej stvari na roko!

Sedaj je naš Orel že prestal začetne težave in danes upapoln gleda v prihodnost. Nasprotniki so utihnili, ko vidijo naše pošteno delo. Parkrat so zapopotali s sokolstvom, potem pa so šli zopet k pijači. No, mi jih ne bomo motili. Spodobí se, da se v »Mladosti« zahvalimo našim gg. dobrotnikom, ki so nam šli v začetku z darovi na pomoč. Predvsem gospodu kaplanu A. Zupancu, kateri je iz svojega poravnal račun od droga in blazine. Dalje g. župniku, pl. Guttmansthalu, g. Simončiču in g. županu Rižnarju. Vsi ti so vsak svoje storili, da ima naš Orel mesto dolga nekaj kronic v blagajni. Ko naročimo še kozo in bradljo, bomo imeli vse orodje. V nedeljo, 23. t. m., priredimo svoj prvi vzorni nastop. Nastopi tudi naraščaj s praporci. Povabljeni so stariši in fantje iz okolice. Potem pa se koj začnemo učiti sabljaške vaje. Pričeli smo tudi s petjem in če bo šlo po sreči, kupili bomo tudi tamburice, ker pravijo nekateri, da ne bodo poprej mirovali, da bomo imeli tudi Orli tamburaši. Ustanovili smo tudi majhen 20vinarski sklad, imenovan »Čebelica«, s pomočjo katerega smo si napravili telovadni odsek. Na isti način pa zbiramo sedaj tudi za uniformo. Ob priliki našega vzornega nastopa smo mislili ustanoviti tudi okrožje. Ker pa je ta dan nekaj odsekov zadržanih, se bomo zbrali dne 30. t. m. v Šmartnem in tam uredili to stvar, da ne boste mogli reči vi Gorenjci, da z nami Dolenjci nič ni. Na zdar!

Ribnica. Pred tremi meseci ustanovljeni Orel se dobro giblje. Rednih telovadcev je 20. Nekaj je bolj oddaljenih in ne morejo vedno priti. Telovadba v torek in petek zvečer in nedeljo popoldne. Naraščaja 27. Imamo že drog in bradljo. Dobili smo blago za 17 krojev. Priredili smo Božičnico za poplačilo orodja. Fantje so izvrstno igrali igro »Na betlehemskih poljanah«. Oglašajo se zopet novi člani. Tudi podpornih članov se mnogo obeta. Na zdar!

Št. Jurij ob Taboru. Občni zbor našega Orla se je vršil na Janezovo. Po občnem zboru bralnega društva so prikorakali telovadci v svoji obleki v cerkveno hišo ter med velikim odobravanjem društvenikov proizvajali štiri proste vaje. Bil je to njihov prvi javni nastop. Predsednik govori nato o pomenu telovadbe, tajnik prebere zapisnik o dosedanjem razvoju odseka, blagajnik omeni, da ima gotovine 65 K 3 vin., in da je neki velikodušni dobrotnik daroval za nabavo orodja 50 K. Bog mu plačaj! Odbor se potem soglasno sestavi: Jos. Lončarič, predsednik in blagajnik; Bož. Drole, podpredsednik in tajnik; Al. Čulk, tajnikov namestnik; K. Čulk, blagajnikov namestnik; Vinko Kos in Fr. Blatnik, odbornika. —

Vaditeljski zbor ima načelnika K. Čulka, podnačelnika pa Iv. Rančigaja.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Na ustanovnem občnem zboru dne 12. decembra l. l. smo šentpeterski mladeniči, združeni v mladeniški zvezi, pri našem izobraževalnem društvu osnovali telovadni odsek. Bilo je koj v začetku veliko zanimanje za Orla. Ta dan je pristopilo 20 članov. Mesečnine plačujemo 30 vin., znake smo si takoj oskrbeli. Telovadimo vsak torek in četrtek od 6. do 8. ure zvečer. Medtem so se pa nekateri zbal telovadbe in so izostali, na njih mesto pa so vstopili drugi. Sedaj šteje naš odsek med 23 udi 21 izvršujočih udov. Odbor imamo sledeči: Fr. Sal. Gomilšek, župnik, predsednik; Fr. Verk, podpredsednik; Jernej Drogenik, tajnik; Ant. Strašek ml., blagajnik; Alojzij Andolič, Ciril Ogrižek, Janez Hajnšek in Anton Strašek st., odborniki. Vaditeljskemu zboru je načelnik Jernej Drogenik; Filip Verk in Anton Strašek ml. pa vaditelja. Pri odborovi seji dne 6. januarja se je sklenilo, da bo odborova seja vsak drugi torek pol ure pred telovadbo, seje vaditeljskega zbora pa vsak drugi četrtek. Vpeljali smo vprašalni zabojček, v katerega devajo telovadci listke z neznanimi besedami, da se razložijo ob poučnem shodu. Po telovadbi, ki se vrši na prostornem hodniku v župnišču, je vsakokrat četrte ure trajajoč poučen govor, berilo iz »Mladosti«. Ob tej priliki se v nememo tudi za izobrazbo duha in srca. Pričakujemo najlepših sadov od naše nove organizacije. Orel nam mora vzgojiti značajnih, neupogljivih mladeničev in mož, ki jih tako potrebujemo. Da našim maloštevilnim liberalčkom Orel ni po volji, se razume. Toda mi se malo zmenimo za ljudi, ki so pristaši »Narodnega lista« in ptujskega »Štajerca«, obenem pa bomo skrbeli, da bodo mapj pomenili, kakor pomenijo sedaj. Na zdar!

Celovec. Tu smo osnovali po načelih krščanske mladeniške organizacije katoliško mladeniško društvo »Zora«. Beremo pridno »Mladost«, prihaja jo k nam 15 tizisov. Imamo veliko tovarišev iz Kranjske. Na zdar!

Sv. Ivan pri Trstu. Kaj pa Sv. Ivan? Mar so tam zaspali? si bode marsikdo mislil. In res, prav bo imel, ker že dolgo časa se nismo oglasili v naši »Mladosti«.

Spimo pa ne. To je prvo. Marveč gibljemo se, in sicer v veliki meri. Za Božič smo imeli veselico. Poleg tamburanja, petja, deklamiranja smo uprizorili igro »Za križ in svobodo«. Glavna naša naloga pri uprizoritvi te igre je bila vzgoja naroda. In res, to je na ljudstvo veliko vplivalo, tako da smo bili prisiljeni vsled splošne zahteve jo na novo leto ponoviti. Tudi glede vlog je bilo lepo urejeno. Fantje so bili vsak na svojem mestu. Pomagale so nam pri tej priliki naše vrle članice Marijine družbe. Ljudstvo se je kaj čudilo — seveda liberalci največ — kako si upamo uprizoriti igro z mešanimi vlogami, kar pri našem društvu doslej ni bilo. Naši ljubeznivi nasprotniki so tudi to uporabili v svoje sredstvo, da so nas sumničili na razne načine. Toda nastop fantov in deklet je premagal vsako začudenje in sumničenje. Fantje in dekleta so pokazali, da so zmožni igrati tudi mešane igre. Kaj bodo pa naši nasprotniki govorili, to nam je deveta briga. Tako bomo tudi v naprej delali.

Kaj pa naši nasprotniki? Še nekaj jih je. Saj ni čuda, ker celo naši učitelji zanje agitirajo in naše fante zasmehujejo, toda ukrenili smo potrebno, in sedaj imamo pred učitelji mir.

Sedaj pa se pridno pripravljamo na razne javne telovadbe, posebno pa za našo svetoivansko, katero nam je Zveza obljubila. Tudi dohodki veselice so nam nekaj donesli, tako da si hočemo poskrbeti krvavo potrebni drog. Tako sklepamo svoje poročilo, da boste vsaj vedeli, da smo in da delujemo na — tihem. Na zdar!